



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-434/18-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace
Sídlo	Dlouhá 261/24, 793 43 Stará Ves
E-mail	zs.staraves@tiscali.cz
IČ	75027232
Identifikátor	600131998
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Eva Staňková, CSc.
Zřizovatel	obec Stará Ves
Místo inspekční činnosti	Dlouhá 261/24, 793 43 Stará Ves Dlouhá 297/33 , 793 43 Stará Ves
Termín inspekční činnosti	7. 3. – 9. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves, okres Bruntál, příspěvková organizace (dále „škola“) sdružuje základní školu s nejvyšším povoleným počtem 60 žáků, mateřskou školu s nejvyšším povoleným počtem 35 dětí, školní družinu s nejvyšším povoleným počtem 60 žáků a školní jídelnu.

Základní škola evidovala ke dni inspekce 40 žáků, z nichž 13 mělo diagnostikované speciální vzdělávací potřeby. Naplněnost činila 67 %. Výuka probíhala v 1. až 5. ročníku ve třech třídách (samostatné ročníky první a druhý, spojené ročníky třetí až pátý). Školní družina měla dvě oddělení, ve kterých bylo přihlášeno 38 žáků, kapacita byla využita na 63 %. Ve zcela naplněné mateřské škole se vzdělávalo 35 dětí. Vzdělávání probíhalo ve dvou třídách běžného typu, věkově částečně smíšených (pro mladší děti od dvou do čtyř let a starší děti od čtyř do sedmi let). Z celkového počtu bylo 6 dětí mladších tří let, 2 děti s odkladem školní docházky a 4 děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2017/2018 nebylo přijato ke vzdělávání žádné dítě v posledním povinném ročníku předškolního vzdělávání v důsledku nové právní úpravy a žádný zákonný zástupce neoznámil škole vzdělávání svého dítěte individuálním způsobem.

Změny v počtu žáků v průběhu školního roku částečně ovlivňuje i vzdělávání dětí z dětského domova v Janovicích u Rýmařova, kteří mění místo pobytu například z důvodu návratu do rodiny nebo zařazení do pěstounské péče.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základní škola pracuje podle „Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Harmonická škola“, jehož hlavním cílem je poskytnout žákům základy všeobecného vzdělání s orientací na anglický jazyk, etickou, environmentální a tělesnou výchovu. Zachovává požadovanou strukturu a je v souladu s platným rámcovým vzdělávacím programem. Škola průběžně vyhodnocuje jeho efektivitu ve výuce jednotlivých ročníků a provádí potřebné úpravy. Na legislativní změny včas reaguje prováděním požadovaných aktualizací. Mateřská škola pracuje podle „Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Harmonická školička“ zaměřeného na rozvoj dětí dozvídat se a objevovat, zkoušet něco nového s naplňováním myšlenky citlivé motivace dětí k vlastnímu rozvoji a učení. Je zpracován promyšleně, v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy. Činnost školní družiny se řídí dokumentem „Školní vzdělávací program pro školní družinu Pohodová družina“, který klade důraz na podporu výtvarných, hudebních, pohybových a environmentálních aktivit.

Obvyklý průběh vzdělávání často doplňují tematické dny, třídní nebo celoškolní projekty vztahující se k aktuálně probíranému učivu a jiné motivační formy (kulturní akce, účast na besedách, vystoupení žáků). Škola se pravidelně zapojuje do života obce a spolupodílí se na realizaci řady kulturních programů a společenských akcí. V přípravě dětí k bezproblémovému přechodu do základního vzdělávání se osvědčily společné programy a projekty základní a mateřské školy. Příležitostná spolupráce s externími subjekty (integrováný záchranný systém, Policie ČR, Lesy ČR) doplňuje a obohacuje školní i mimoškolní aktivity.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. září 2010 a splňuje předpoklady pro její výkon. Při řízení školy vychází ze zpracované koncepce rozvoje organizace, jejíž cíle průběžně vyhodnocuje a přizpůsobuje reálným možnostem. Svou pozornost soustředí především na základní školu, pro metodické vedení mateřské školy nebyl určen žádný pedagogický pracovník. Naplňování koncepčních záměrů se trvale opírá o velmi dobrou

spolupráci se zřizovatelem a jeho zájem o udržení školy v obci. Od poslední inspekční činnosti se přibližně zdvojnásobil počet žáků v základní škole, což umožnilo přejít z dvoutrídního uspořádání na trojtrídni a snížit tak počet tříd se spojenými ročníky. Významným přínosem jsou dlouhodobé zkušenosti ředitelky a její úspěšnost v oblasti přípravy a realizace řady projektů podporujících rozvoj organizace. Škola se ve sledovaných letech zapojila do několika programů a získala například neinvestiční dotace na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování („Putování s Maxem a Rozárkou“), na podporu implementace etické výchovy do vzdělávání v základních školách, na projekt s názvem „Podpora vzdělávání v ZŠ a MŠ Stará Ves“ a dotace v rámci projektu „Obědy pro děti“. Využití dotací přispělo ke zvýšení kvality vzdělávání a zlepšení podmínek pro vzdělávání dětí a žáků. Podařilo se podstatně rozšířit inventář výukových pomůcek a zkvalitnit podmínky pro výuku anglického jazyka. Provedením celkových oprav došlo ke zlepšení vnějšího vzhledu školní budovy a zřízením zcela nové školní jídelny se výrazně zlepšila úroveň stravování dětí a žáků. K 1. únoru 2016 byly na dalším místě poskytovaného vzdělávání (Dlouhá 297/33) zprovozněny zcela nové prostory pro školní družinu a část výuky, které v odpoledních hodinách slouží také jako komunitní centrum.

Základní vzdělávání probíhá v učebnách vybavených dostatkem názorných pomůcek, výukových materiálů a didaktické techniky. Samostatně jsou zařízeny učebny pro výuku jazyků, informatiky a výtvarných činností. Na estetické výzdobě vnitřních prostor se obvykle podílejí také děti a žáci svými výtvarnými pracemi nebo výstupy z uskutečněných projektů. Pro výuku tělesné výchovy slouží menší tělocvična, v příznivých klimatických podmínkách venkovní prostory a školní zahrada dobře vybavená herními prvky pro rozvoj pohybových dovedností dětí a žáků. Mateřská škola je tvořena dvěma různě velkými třídami, ve větší z nich slouží část prostoru jako herna. Vybavení hračkami, stavebnicemi i didaktickými pomůckami přispívá ke vzdělávání dětí a rozvoji jejich myšlení. Dětský nábytek odpovídá ergonomickým požadavkům dětí předškolního věku. Pro vzdělávání dětí mladších tří let má mateřská škola zajištěny vhodné materiální i prostorové podmínky, avšak její umístění ve druhém podlaží budovy klade vyšší nároky na přesun dětí do šatny i do školní jídelny umístěné v přízemí budovy. Pro pobyt venku slouží školní zahrada a bezprostřední zalesněné okolí využívané také k environmentálnímu vzdělávání dětí.

Pedagogický sbor základní školy tvořilo v době inspekce šest učitelek a čtyři asistentky pedagoga. Podmínky odborné kvalifikace splňují čtyři vyučující. Studium učitelství pro první stupeň základní školy však absolvovala jen jedna z nich, ředitelka školy spolu s další učitelkou splňují kvalifikační předpoklady svým vzděláním zaměřeným na výuku anglického jazyka. Čtvrtá vyučující, která zajišťuje jen výuku výtvarné výchovy v rozsahu dvou vyučovacích hodin, má potřebnou kvalifikaci pro uvedený předmět. Zbývající dvě učitelky podmínky odborné kvalifikace nesplňují. Jedna z nich si své vzdělání doplňuje příslušným studiem, druhá (absolventka střední pedagogické školy v oboru vychovatelství) působí na pozici učitele opakovaně, vždy s pracovní smlouvou na dobu určitou. Ředitelka školy pravidelně zveřejňuje nabídku pracovního místa formou inzerátů i informací na webových stránkách školy, nedostatek vhodných odborně kvalifikovaných uchazečů je však v tomto regionu dlouhodobý. V převážné části sledované výuky se nedostatek odborných znalostí pro výuku na prvním stupni u jednotlivých učitelek zásadně neprojevil. Ve školní družině je vzdělávání zajištěno dvěma kvalifikovanými vychovatelkami. V mateřské škole působí čtyři učitelky, z nichž jedna si své středoškolské vzdělání doplňuje studiem příslušného oboru. Podporu vzdělávání dětí s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují tři kvalifikované asistentky pedagoga. Žádná z učitelek dosud neabsolvovala studium pro výkon specializačních činností včetně studia pro výchovné poradce. Výjimku tvoří ředitelka školy, která své odborné znalosti zaměřené na ochranu

životního prostředí využívá pro podporu environmentální složky vzdělávání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků limitují provozní možnosti školy, velmi často se opírá o projektovou činnost v operačních programech. V uplynulém období vyučující absolvovaly vzdělávací akce v oblasti matematiky (matematické hry a logika, základy Hejného matematiky), inkluzivního vzdělávání (diagnostika, grafomotorika) a etické výchovy. Společně se věnovaly posilování čtenářské a finanční gramotnosti ve výuce. Poznatky ze školení a seminářů vyučující postupně zavádějí do praxe. Asistentky pedagoga získaly základní informace o naplňování podpůrných při práci s dětmi a žáky v kurzu „Čtyři kroky k inkluzi“, které však nepostačují při poskytování péče žákům nebo dětem s komplikovanějšími typy speciálních vzdělávacích potřeb. Doplnění potřebných znalostí v této oblasti je třeba ze strany vedení školy věnovat trvale zvýšenou pozornost.

Ředitelka průběžně spolupracuje se školskou radou a umožňuje jí přístup k potřebným informacím a dokumentům. Při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání vytváří rovné podmínky. Potřebné informace předává vedení školy ostatním zaměstnancům především formou denního osobního kontaktu. Nastavený systém kompetencí a pravidel pro komunikaci s pedagogy a zákonnými zástupci poskytuje méně příležitostí pro podíl všech účastníků vzdělávání na rozhodování o chodu školy. Řídící a kontrolní činnost týkající se organizační oblasti a vedení dokumentace především základní školy probíhá průběžně v požadovaném rozsahu. Ve zpracovaných dokumentech jsou vymezeny podmínky provozu, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Školní i vnitřní řády obsahují srozumitelná pravidla stanovená pro příslušné součásti. Platný rozvrh vyučovacích hodin respektuje zásady školní psychohygieny. Slabou stránkou je řízení pedagogického procesu, metodická a hospitační činnost zejména v mateřské škole, která není ředitelkou školy prováděna s potřebnou pravidelností. Způsob předškolního vzdělávání s vyhodnocováním dosažené úrovně, stanovování efektivních metodických postupů a problematika dětí se speciálními vzdělávacími potřebami není komplexně řešena ani na pedagogických radách. Učitelky mateřské školy si s asistentkami předávají informace o dětech, ale nedostačující je zohlednění specifík dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v každodenním vzdělávacím procesu, vedení diagnostických záznamů o vývoji, procesu učení a vzdělávacím pokroku všech dětí. Práce učitelek a asistentů pedagoga mateřské školy vzhledem k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami není zcela účelná, vyžaduje přijetí adekvátních opatření. Pro systematickou a cílenou práci s těmito dětmi také schází i pravidelné rozšiřování potřebných informací absolvováním vhodných kurzů a seminářů.

S podmínkami pro přijímání dětí a žáků ke vzdělávání seznamuje škola veřejnost především na svých pravidelně aktualizovaných webových stránkách a formou přímého kontaktu s rodiči i dalšími místními obyvateli. K řešení individuálních záležitostí nabízí možnost jednání s učiteli nebo vedením organizace. Zlepšení vyžaduje způsob komunikace se zákonnými zástupci při řešení problémů. V situacích, kdy nedojde k názorové shodě vedení školy a rodičů, dochází k narušení spolupráce a oboustranné snahy najít přijatelné řešení vyhovující zájmům dítěte nebo žáka. Tyto neshody končí i přestupem dětí nebo žáků na jinou školu. Následně se v dokumentech vydávaných ředitelkou (korespondence se zákonnými zástupci, výroční zprávy školy) objevují její někdy značně kritická stanoviska k daným událostem a dotyčným osobám bez provedení důkladné analýzy postupů uplatněných ze strany školy a následného přijetí adekvátních opatření. V průběhu inspekční činnosti proběhla i dvě samostatná jednání České školní inspekce se zákonnými zástupci, kteří vyjádřili svou nespokojenost s postojem ředitelky školy k řešení jejich problémů, které souvisely se vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a řešením kázeňských přestupků žáků. Z jednání vyplynulo, že komunikace ze strany školy nebyla vždy zcela vstřícná a profesionální. Česká školní inspekce s obsahem jednání následně seznámila

i zřizovatele a ředitelku školy, které doporučili upravit stávající postupy směrem k vyšší míře uplatňování profesionálních pedagogických kompetencí při řešení problémových situací.

Řízení školy ve smyslu služby se naopak příkladně projevuje organizováním řady aktivit a výhod nabízených účastníkům vzdělávání. Dojíždějící žáci mají v linkovém autobusu zajištěný doprovod dospělé osoby pro bezpečnější dopravu, škola zajišťuje přípravu a výdej svačin, zájmové aktivity a kroužky jsou za symbolický poplatek či zcela zdarma, škola zajistila finančně dostupný plavecký výcvik apod.

Škola trvale vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí a žáků při školních i mimoškolních aktivitách a podporuje tak jejich zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj. Děti a žáci jsou seznamováni s riziky a poučováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Opatření k předcházení úrazům jsou účinná, úrazovost je minimální.

Současný způsob školního stravování u dětí a žáků podporuje zdravé stravovací návyky. Jídelníčky jsou pestré a denně je zařazováno ovoce nebo zelenina. Škola je zapojena do programů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. V průběhu inspekční činnosti bylo však zjištěno nedostatečné zabezpečení pitného režimu v mateřské škole, tekutiny byly dětem dostupné pouze při jídle.

V letech 2016 a 2017 škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelovými dotacemi z rozvojových programů MŠMT (zvýšení platů zaměstnanců školy, financování asistentů pedagoga pro děti a žáky se zdravotním postižením a se sociálním znevýhodněním). Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře a významně se finančně podílel na zkvalitnění prostorového a materiálního zázemí pro vzdělávání dětí a žáků. K financování svých potřeb škola dále využívala vlastní zdroje (úplata za vzdělávání a školské služby a peněžní fondy). Finanční prostředky, které měla škola k dispozici, umožnily realizovat školní vzdělávací programy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách v základní škole směřovala výuka ve všech vzdělávacích oblastech k dosažení stanovených cílů. Vyučující většinou kombinovali tradiční výukové formy se spoluprací žáků ve skupinách nebo ve dvojicích. V části hodin převažoval frontální způsob komunikace doplněný samostatnou prací. Ve třídě se spojenými ročníky pracovaly po společném úvodu skupiny žáků jednotlivých ročníků samostatně na úkolech dle zadání. Připravené činnosti byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Při jejich plnění žáci zodpovědně přistupovali k samostatné práci i aktivitám vyžadujícím dílčí spolupráci a komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající jejich věku. Využívání audiovizuální techniky a práce s prostředky informačních a komunikačních technologií byly zařazovány příležitostně, v některých případech by jejich větší využití zvýšilo názornost výuky. Vhodně zvolenými tématy učiva a střídáním činností se většinou dařilo udržovat potřebnou pozornost žáků a zvyšovat jejich zájem o vzdělávání. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin a poukazovaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Promyšlenými dotazy pomáhaly učitelky žákům rozvíjet základy jejich logického myšlení a schopnost vyhledávat a třídit informace. Poskytovaly všem příležitost se aktivně zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo dotaz. Dílčí pokroky žáků podporovaly převážně formativním hodnocením a průběžnou motivací. V závěru vyučovacích jednotek

bylo obvykle provedeno stručné zhodnocení hodiny učitelkou a sebehodnocení žáků, vzájemné hodnocení bylo uplatňováno ojediněle.

Výuka matematiky poskytovala žákům příležitost procvičit probrané učivo, upevnit si již získané vědomosti a použít je při řešení problémových úloh. Učitelky podporovaly samostatnost žáků, kteří poznávali základy matematických vztahů a vhodně pracovali s chybou. V hodinách českého jazyka se v prvním ročníku žáci věnovali nácvičce správného psaní a čtení, ve vyšších ročnících byla i v rámci jiných předmětů podporována čtenářská gramotnost s důrazem na porozumění významu a obsahu přečteného textu, tvořivost a rozvoj paměťových schopností. Žáci byli vedeni k všestranné a otevřené komunikaci, správné formulaci otázek a odpovědí, naslouchání i získávání sebedůvěry při vystupování před ostatními. Hodiny anglického jazyka byly promyšlené z hlediska didaktického i metodického a byly vedeny převážně v angličtině. Kvalitu výuky zvyšovala úroveň jazykových znalostí vyučujících a jejich praktické komunikační dovednosti. Užíváním pestrých a vhodných metod práce spolu s využitím různých pomůcek (učebnice, obrázkový materiál, pracovní listy) byli žáci cíleně motivováni k aktivní práci v hodině, k jednoduché vzájemné komunikaci, vyhledávání informací v cizojazyčném textu a k řešení problémových úkolů. Prokazovali velmi dobrou orientaci ve slovní zásobě, ovládali gramatické základy a byli schopni jednoduché konverzace odpovídající stupni dosažených znalostí.

Výuka přírodovědy založená na průběžné komunikaci vyučující se žáky spočívající v kladení otázek k ověřování jejich vědomostí a vysvětlování nového učiva byla účelně doplněna názornými obrazovými materiály na interaktivní tabuli a didaktickými pomůckami pro upevnění osvojených znalostí. Žáci prokázali schopnost používat různé zdroje k vyhledání potřebných informací a v rámci spolupráce ve skupině zpracovat a prezentovat požadovaný výstup. Struktura hodiny vlastivědy byla jednodušší, převažoval frontální výklad spojený se samostatnou prací žáků při zápisu učiva. Didaktická technika nebyla ve třídě k dispozici, dílčím zpestřením bylo plnění úkolů v pracovních listech a vyprávění učitelky.

Výtvarné a pracovní činnosti vedly žáky k praktickému používání elementárních postupů při práci zvolenou technikou, podněcovaly je k tvořivému myšlení a rozvíjely pečlivost i vytrvalost při plnění zadaného úkolu. Dokončené práce vystavené ve třídách dokladovaly zájem žáků o tvorbu i dobrou úroveň zvládnutých dovedností. Činnosti v tělesné výchově směřovaly k osvojování pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců a aktivnímu rozvoji fyzického zdraví žáků. V kolektivních hrách byla rozvíjena schopnost spolupracovat a vytvářet jednoduchou taktiku vedoucí k úspěchu družstva.

Pokud se v průběhu výuky vyskytly obtíže, učitelky žákům věnovaly potřebnou pozornost a poskytly jim odpovídající podporu. K řádnému naplňování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami přispívalo i působení čtyř asistentek pedagoga, které ve sledované výuce odpovídajícím způsobem pracovaly s příslušnými žáky, případně s dalšími žáky ve třídě. Zvolené postupy i zakoupené pomůcky byly v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení vydanými v rámci jejich průběžné spolupráce se školou. Bylo zřetelné postupné nabývání zkušeností při uplatňování správných metodických postupů ve spolupráci učitelů s asistenty, která směřuje ke zvyšování kvality vytváření rovných příležitostí ve společném vzdělávání a zajišťování inkluzivního prostředí. Ve třídách panovala pracovní atmosféra a demokratické prostředí. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly přátelské, založené na vzájemném respektu.

Základní vzdělávání je systematicky doplňováno působením školní družiny, která nabízí množství promyšlených aktivit. Během hospitací ve školní družině byla zaznamenána

pozitivní atmosféra, průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit se do společenských nebo pohybových her a soutěží, což bylo žáky maximálně využíváno. Nadstandardní je pestrá nabídka zájmových útvarů a kroužků, které umožňují žákům rozvíjet jejich individuální zájmy.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo podle třídních vzdělávacích programů, vzdělávací nabídka byla přizpůsobena věkovému složení obou tříd. Rovné příležitosti pro zapojení se do činností byly vytvořeny pro většinu dětí. Organizace činností během dne respektovala jejich potřeby a reagovala na věkové i individuální zvláštnosti. V případě jednoho dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami se doporučení školského poradenského zařízení pro jeho vzdělávání nedařilo úspěšně realizovat.

Konkretizovaná vzdělávací nabídka byla naplňována v obou třídách ve spontánních i řízených činnostech. Ve třídě mladších dětí scházelo zařazování různorodých výtvarných materiálů pro rozvoj tvořivosti ve spontánních činnostech, vhodné využití pomůcek pro výtvarné činnosti včetně velkých formátů výtvarné plochy a uplatnění zkušeností pedagogických pracovníků a asistentek pedagoga při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve třídě starších dětí byly vzhledem k jejich aktuálnímu nízkému počtu činnosti optimálně přizpůsobeny naplňování stanoveným vzdělávacím cílům s respektováním potřeb dětí a jejich přípravě na plynulý přechod do základní školy. Plánování činností ve třídě mladších dětí scházela lepší diferenciací náročnosti úkolů se zaměřením na jejich naplňování všemi dětmi a rozvoje dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu dne ve hrách měly děti volný přístup ke hračkám i stavebnicím, samostatně si je vybíraly a rozvíjely s nimi hru. Vzdělávání bylo učitelkami připravováno, avšak cíle vzdělávání nevycházely z pedagogické diagnostiky dětí se zaměřením na jejich další rozvoj, ale převážně z aktuálních podmínek a situací ve třídě. Ve vzdělávacích činnostech se v dostatečné míře neuplatňovalo situační a prožitkové učení. Oceňování projevů a výkonů jednotlivých dětí učitelkami bylo vhodné vzhledem k jejich možnostem, ale jejich vedení k provádění sebehodnocení nebylo v dostatečné míře realizováno. Během dne měly děti dostatek možností ke komunikaci s učitelkami i mezi sebou. V průběhu inspekční činnosti převládaly při vzdělávání dětí převážně frontální organizační forma, samostatná práce dětí a sporadicky skupinové vzdělávání. Pro naplňování stanovených vzdělávacích cílů a aktivní zapojení dětí do činností scházelo využití širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií. Pohybové aktivity byly prováděny každý den a respektovaly dovednosti jednotlivých dětí s využitím vhodných organizačních forem přizpůsobených dovednostem a počtu dětí. Hygiena probíhala průběžně podle potřeb dětí, s vedením a pomocí asistentek pedagoga. Sebeobslužné činnosti děti zvládaly samostatně, učitelky a asistentky pedagoga průběžně dohlížely a vedly je k jejich správnému provádění. Stolování dětí obou tříd probíhalo společně ve stejnou dobu ve školní jídelně. Děti měly dobře osvojenou organizaci stolování, v případě potřeby jim vhodně pomáhaly učitelky i asistentky pedagoga. Po obědě měly děti zajištěny vhodné podmínky pro odpolední odpočinek. Spojením obou tříd dochází k uvolnění prostor jedné místnosti, ve které probíhají klidové činnosti dětí nevyžadujících odpočinek po obědě. Jedná se zpravidla o děti předškolního věku a děti s odkladem školní docházky, které se zapojují do projektu „Předškolák“. V rámci této aktivity se děti účastní činností ve třídě, které jsou zaměřeny na procvičování grafomotoriky, hudebních nebo výtvarných činností, řešení pracovních úkolů na interaktivní tabuli či skupinové logopedické hry. V odpoledních spontánních činnostech měly děti k dispozici hračky a stavebnice, se kterými hry rozvíjely, společně se do nich zapojovaly a dovedly o nich hovořit.

Spolupráce učitelek a asistentky pedagoga ve třídě starších dětí při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami probíhala v souladu s doporučením školského poradenského zařízení a bez vzniku problémových situací. Spolupráce učitelky s asistentkami pedagoga ve třídě mladších dětí při vzdělávání jednoho z dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vykazovala značné rezervy. V činnostech vykonávaných asistentkami pedagoga scházelo respektování poznatků a informací potřebných ke vzdělávání dětí s daným typem postižení. V poskytované péči nebyl v dostatečné míře uplatňován empatický přístup a jednotné působení respektující doporučení školského poradenského zařízení. V průběhu inspekční činnosti po sdělení informací a metodickém vedení asistentek pedagoga školní inspektorkou byl následující den zaznamenán posun v aplikaci doporučení poradenského zařízení a mírného zlepšení podmínek pro pobyt dítěte v mateřské škole. Účinné postupy (i přes jejich vysokou náročnost) je však nezbytné uplatňovat trvale, ne pouze v přítomnosti kontrolních nebo metodických orgánů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje ředitelka školy i ostatní učitelky v rámci své přímé pedagogické nebo kontrolní činnosti. Vzhledem k velikosti školy mají vyučující celkový přehled o úrovni dovedností a znalostí jednotlivých žáků. V hodinách využívají obvyklé hodnotící nástroje (ústní a písemné zkoušení), v českém jazyce a matematice zadávají vlastní čtvrtletní testy. Pro orientační srovnání na krajské nebo republikové úrovni využívá škola i externí testování, ve kterém dosahuje nadprůměrných výsledků v anglickém jazyce, v ostatních předmětech se pohybuje kolem průměru. Velmi dobrých výsledků dosahují i žáci v přijímacích zkouškách na víceletá gymnázia. Zapojení do soutěží je limitováno nabídkou pro první stupeň a dopravní dostupností školy. Žáci si obvykle mohou porovnat své dovednosti a vědomosti na školní úrovni. Získané údaje o vzdělávání slouží jako podklad pro následnou analýzu individuálních výsledků žáků a případnou úpravu používaných postupů. Žáci po ukončení pátého ročníku obvykle odcházejí do základní školy v Rýmařově. Pokud se ředitelce podaří získat informace o jejich úspěšnosti v navazujícím vzdělávání, je z nich zřejmé, že výsledky žáků ve škole odpovídají i jejich výsledkům v následném vzdělávání. Kontrolou sešitů, záznamů o hodnocení i přímým sledováním úrovně dosažených znalostí ve výuce bylo zjištěno, že žáci dosahují požadovaných výstupů. Z přehledů klasifikace vyplývá, že v minulém školním roce z celkového počtu 40 žáků jich 31 prospělo s vyznamenáním žáků, 8 prospělo a 1 neprospěl. Škole se daří předcházet závažnějším problémům v prevenci rizikového chování. Případné kázeňské přestupky řeší bezodkladně v součinnosti se zákonnými zástupci či jinými kompetentními organizacemi. V uplynulém období se jednalo o vysokou absenci s podezřením na skryté záškoláctví, které se týkalo jednoho žáka, a dílčí konflikty mezi spolužáky. Pozitivní roli v prevenci plní i projektová činnost zaměřená na budování žádoucích vztahů v kolektivech, společné akce, prvky etické výchovy ve výuce a pestrá nabídka zájmových aktivit. Motivačně působí udělování výchovných opatření, kdy výrazně převažují pochvaly a ocenění. O výsledcích vzdělávání informuje základní škola zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek na pravidelných třídních schůzkách, při osobních setkáních ve škole či neformálních akcích. Úspěšnost působení školní družiny a práce zájmových útvarů představují nejčastěji dokončené výrobky, výkresy nebo společná kulturní vystoupení. Zdokonalování praktických dovedností žáků se příznivě odráží i na jejich výkonech v předmětech výchovného zaměření. Způsob organizace zájmového vzdělávání umožňuje komplexní působení na žáky

a současně jim poskytuje příležitost k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření.

Dosahované výsledky v předškolním vzdělávání odpovídaly cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Vzdělávací cíle však v dostatečné míře nevycházely ze zpracované pedagogické diagnostiky s uplatněním získaných informací pro další rozvoj dětí. Vztahy mezi dětmi byly bezkonfliktní, dokázaly se mezi sebou domluvit a hledat řešení různých společných problémových situací. Učitelkami byly vhodně vedeny k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování dohodnutých pravidel. K učitelkám i asistentkám pedagoga se děti obracely s důvěrou. Výsledky výtvarných i pracovních činností dětí byly vhodně využity k jejich prezentaci v prostorách chodby a schodiště v budově školy. Pro stanovování dalších postupů ve vzdělávání dětí nebyla učitelkami dostatečně prováděna evaluační činnost integrovaných bloků s využitím a aplikováním poznatků do plánování vzdělávacích cílů.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zlepšení v oblasti technického stavu školní budovy, vybudování školní jídelny a dalšího místa poskytovaného vzdělávání s novými prostory pro školní družinu.
- Došlo k přibližně dvojnásobnému zvýšení počtu žáků v základní škole a k výraznému naplnění mateřské školy.
- Podařilo se zajistit dostatek asistentů pedagoga pro podporu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- Velmi dobrá vzájemná spolupráce se zřizovatelem, jeho zájem o zachování školy v obci a výrazná podpora naplňování koncepčních záměrů školy.
- Schopnost vedení školy úspěšně realizovat projektovou činnost, která přispívá k celkovému rozvoji organizace.
- Pozornost věnovaná způsobu výuky anglického jazyka založeném na znalostech a zkušenostech vyučujících s pozitivním dopadem na výsledky žáků.
- Pestrá nabídka a ekonomická dostupnost zájmového vzdělávání podporuje zapojení žáků do volnočasových aktivit a přispívá k úspěšné primární prevenci rizikového chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Realizovaný způsob řízení, kontrolní činnosti a metodického vedení zvláště předškolního vzdělávání ředitelkou školy není systematický. Není zaměřen na podporu efektivních vzdělávacích postupů v mateřské škole.
- Nastavení vzájemné spolupráce mezi vedením školy, pedagogy a zákonnými zástupci vykazuje rezervy v respektování jejich možnosti ovlivňovat chod školy.
- Komunikace školy se zákonnými zástupci při řešení výukových problémů a konfliktních situací nevede v některých případech k oboustranně přijatelným závěrům a k pokračování účinné spolupráce při vzdělávání dítěte nebo žáka.

- Stanovování vzdělávacích cílů učitelkami mateřské školy není dostatečně promyšleno a zaměřeno na rozvoj dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech s využitím a uplatněním širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií pro jejich naplňování.
- Systém získávání informací o individuálních schopnostech a pokrocích dětí neposkytuje dostatečné informace pro plánování a realizaci jejich rozvoje ve všech oblastech vzhledem k jejich věku, schopnostem a individuálním zvláštnostem.
- Pedagogičtí pracovníci (učitelky a asistentky pedagoga) v mateřské škole nemají potřebné teoretické znalosti a praktické zkušenosti pro práci s náročnějšími typy speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Změnit způsob komunikace se zákonnými zástupci v případech řešení problémů, hledat společnou shodu zohledňující zájem dítěte nebo žáka. Zajistit účast ředitelky školy a pedagogů na vzdělávání v této oblasti.
- Vytvořit vhodné podmínky pro posilování spolupráce a optimálních vztahů mezi pedagogy, dětmi a zákonnými zástupci dětí mateřské školy.
- Provádět systematickou kontrolní a hospitační činnost ředitelky v mateřské škole, včetně rozšíření možností metodické podpory učitelek a asistentek pedagoga.
- Rozšiřovat znalosti a potřebnou orientaci pedagogických pracovníků v problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zajistit pitný režim pro děti po celou dobu jejich pobytu v mateřské škole.
- Důsledně promyšlet stanovování vzdělávacích cílů učitelkami mateřské školy v návaznosti na rozvoj dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech a zařazováním různorodých forem a metod práce dostatečně podporovat jejich zájem o vzdělávací činnosti s využitím jejich aktivního přístupu k naplňování stanovených vzdělávacích cílů.
- Vést diagnostické záznamy o dětech formou umožňující zachycení aktuálních informací o jejich vývoji a využívat získané informace k plánování každodenního individualizovaného vzdělávání dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata a jak budou nedostatky odstraněny.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Stará Ves, okres Bruntál, příspěvkové organizace vydaná na základě usnesení zastupitelstva obce č. 04/09/08 ze dne 11. 8. 2008, s účinností od 1. 9. 2008, včetně dodatku č. 1 ze dne 14. 12. 2015
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Harmonická škola“, platný od 1. 9. 2007, včetně dodatků 1 – 4
3. Dodatek č. 3 ke Školnímu vzdělávacímu programu „Harmonická škola“, platný od 1. 9. 2016 (podpůrná opatření)
4. Dodatek č. 4 ke Školnímu vzdělávacímu programu „Harmonická škola“, platný od 1. 1. 2017 (etická výchova)
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Pohodová družina“, platný od 3. 9. 2012
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Harmonická školička, platný od 1. 9. 2017
7. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy Stará Ves, okres Bruntál, příspěvkové organizace č. j. 12/2010 STP, ze dne 24. 8. 2010, s účinností od 1. 9. 2010
8. Potvrzení ve funkci ředitelky Základní školy a Mateřské školy Stará Ves, okres Bruntál, příspěvkové organizace č. j. 05/2014 STK, ze dne 25. 6. 2014, s účinností od 1. 7. 2014 do 30. 6. 2020
9. Celoroční plán práce Základní školy Stará Ves 2017/2018
10. Celoroční plán školní družiny pro školní rok 2017/2018
11. Měsíční plány práce vedené od září 2017
12. Plán primární prevence rizikového chování dětí, platný od 1. 9. 2017
13. Krizový plán školy, platný od 1. 9. 2017
14. Školní plán inkluzivního vzdělávání
15. Organizační řád školy, ze dne 1. 9. 2010
16. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2017/2018
17. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018, ze dne 28. 8. 2017
19. Zápisy z jednání školské rady vedené za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
20. Zápisy z jednání pedagogické rady, od 25. 8. 2016
21. Školní řád základní školy, platný od 1. 9. 2016
22. Školní řád mateřské školy, platný od 1. září 2017
23. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2017
24. Vnitřní řád školní jídelny, platný od 1. 9. 2017
25. Rozvrh vyučovacích hodin, platný ve školním roce 2017/2018
26. Školní matrika základní školy vedená ve školním roce 2017/2018
27. Třídní knihy všech tříd základní školy vedené ve školním roce 2017/2018
28. Dokumentace žáků se SVP vedená ve školním roce 2017/2018
29. Celoroční plán práce mateřské školy Stará Ves, školní rok 2017/2018

30. Třídní vzdělávací programy obou tříd pro školní rok 2017/2018
31. Třídní knihy obou tříd ve školním roce 2017/2018
32. Přehledy docházek dětí obou tříd ve školním roce 2017/2018
33. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků ve školním roce 2017/2018
34. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2017/2018
35. Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční listy, rozhodnutí o přijetí ve školním roce 2017/2018
36. Diagnostické záznamy o dětech vedené ve školním roce 2017/2018
37. Pracovní listy, výkresy a grafomotorické záznamy dětí vedené ve školním roce 2017/2018
38. Dokumentace školy ke školnímu stravování dětí a žáků ve školním roce 2017/2018
39. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školním roce 2017/2018
40. Knihy úrazů dětí a žáků vedené ve školním roce 2017/2018
41. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2016 a 31. 12. 2017
42. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 a 2017
43. Hlavní účetní kniha 12.2017
44. Výsledovka celková 12.2017
45. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Výše závazných ukazatelů na přímé náklady a Poskytnutí dotací z rozvojových programů MŠMT na rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Opavě 8. 4. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Eva Staňková, CSc., ředitelka školy

RNDr. Eva Staňková, CSc. v. r.

Ve Staré Vsi 13. 4. 2018